

(Akty przyjęte na mocy Tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej)

WSPÓLNE STANOWISKO RADY 2004/661/WPZiB

z dnia 24 września 2004 r.

dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym urzędnikom z Białorusi

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 15,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) UE pozostaje poważnie zaniepokojona ciągłym pogarszaniem się stanu demokracji, przestrzegania zasady państwa prawnego i praw człowieka na Białorusi.
- (2) Przywołując konkluzje Rady z dnia 15 września 1997 r., UE ponownie wyraża swoje wyraźne zainteresowanie politycznymi, społecznymi i gospodarczymi postęпами Białorusi w zakresie tworzenia państwa demokratycznego, respektującego zasadę państwa prawnego i prawa człowieka, które mogłoby zająć prawowite miejsce w Europie.
- (3) Potwierdzając swoje zainteresowanie konstruktywnym dialogiem z Białorusią UE traktuje fakt, że niezależne, pełne i wiarygodne dochodzenie w sprawie przestępstw badanych przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy w jej sprawozdaniu przyjętym w dniu 28 kwietnia 2004 r. („sprawozdanie Pourgouridesa”) nie zostało jak dotąd przeprowadzone ani nawet wszczęte, jako kolejne, poważne naruszenie zasady państwa prawnego na Białorusi.
- (4) Rząd Białorusi stale ignoruje wezwania UE, ostatnio sformułowane w deklaracji z dnia 14 maja 2004 r., Rady Europy i innych do wszczęcia niezależnego dochodzenia w tej sprawie.
- (5) Rozległe i gruntownie udokumentowane sprawozdanie Pourgouridesa wyraźnie wskazuje na obecnego Prokuratora Generalnego Białorusi, byłego Sekretarza Rady Bezpieczeństwa Wiktora Szejmana, Ministra Sportu i Turystyki Białorusi, byłego Ministra Spraw Wewnętrznych Jurija Siwakowa i pułkownika Dmitrija Pawliczenko z jednostki służb specjalnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Białorusi, jako kluczowe postacie odpowiedzialne za zaginięcie na Białorusi w latach 1999/2000 czterech znanych osób i następujące po tym przypadki utrudniania działań wymiaru sprawiedliwości.
- (6) Osoby ponoszące główną odpowiedzialność za zaginięcia pozostają bezkarne.

- (7) Dlatego też, Rada, biorąc pod uwagę oczywiste przeszkody w działaniu wymiaru sprawiedliwości, zdecydowała o wprowadzeniu sankcji w formie ograniczenia prawa wjazdu wobec osób, które będąc za to odpowiedzialne, zaniechały wszczęcia niezależnego dochodzenia zarzucanych przestępstw oraz które zostały uznane w sprawozdaniu Pourgouridesa za kluczowe postacie odpowiedzialne za zaginięcia i ukrywanie informacji na ten temat. UE zastrzega sobie prawo do rozważenia dodatkowych środków ograniczających w późniejszym terminie.
- (8) UE dokona przeglądu swojego stanowiska w świetle rozwoju przyszłych wydarzeń, biorąc pod uwagę gotowość odpowiednich władz Białorusi do przeprowadzenia pełnego i przejrzystego dochodzenia w sprawie zaginięć i pociągnięcie do odpowiedzialności osób za nie odpowiedzialnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WSPÓLNE STANOWISKO:

Artykuł 1

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapobieżenia wjazdowi lub przejazdowi przez ich terytoria osób wymienionych w załączniku, które będąc za to odpowiedzialne, zaniechały wszczęcia niezależnego dochodzenia i ścigania zarzucanych przestępstw i które, według sprawozdania Pourgouridesa, uważane są za kluczowe postacie związane z zaginięciem na Białorusi w latach 1999/2000 czterech znanych osób i odpowiedzialne za następujące po tym przypadki ukrywania informacji, biorąc pod uwagę ich jednoznaczną rolę w utrudnianiu działania wymiaru sprawiedliwości.
2. Postanowienia ust. 1 nie zobowiązują Państwa Członkowskiego do odmówienia własnym obywatelom wjazdu na jego terytorium.
3. Postanowienia ust. 1 nie naruszają zobowiązań Państwa Członkowskiego wynikających z prawa międzynarodowego w przypadkach, gdy:
 - a) jest ono państwem, na którego terytorium ma siedzibę międzynarodowa organizacja międzyrządowa;
 - b) jest ono państwem organizującym międzynarodową konferencję zwołaną przez, lub odbywaną pod auspicjami Narodów Zjednoczonych; lub

c) zastosowanie znajduje wielostronna umowa międzynarodowa dotycząca przywilejów i immunitetów.

Rada jest należycie informowana o każdym z powyższych przypadków.

4. Uważa się, że ust. 3 ma zastosowanie również w przypadkach, w których Państwo Członkowskie jest krajem przyjmującym Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).

5. Państwa Członkowskie mogą przyznać wyłączenia stosowania środków przewidzianych w ust. 1, jeżeli podróż jest uzasadniona ważnymi powodami humanitarnymi lub uczestnictwem w spotkaniach międzyrządowych, z uwzględnieniem spotkań popieranych przez UE, na których prowadzony jest dialog polityczny bezpośrednio wspierający demokrację, prawa człowieka i państwo prawne na Białorusi.

6. Państwo Członkowskie, które zamierza przyznać wyłączenia określone w ust. 5 powiadamia o tym na piśmie Radę. Wyłączenie uznaje się za przyznane pod warunkiem, że jeden lub kilku członków Rady nie zgłosi pisemnych zastrzeżeń w terminie 48 godzin od otrzymania notyfikacji o zaproponowanym wyłączeniu. W przypadku, gdy jeden lub kilku członków Rady zgłosi zastrzeżenie, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zdecydować o przyznaniu zaproponowanego wyłączenia.

7. W przypadkach, gdy zgodnie z ust. 3, 4, 5 i 6 Państwo Członkowskie zezwala na wjazd lub przejazd przez swoje terytorium osób wymienionych w załączniku, zezwolenie jest ograniczone do celów, dla których zostało udzielone i do osób, których dotyczy.

Artykuł 2

Rada, stanowiąc na wniosek Państwa Członkowskiego lub Komisji, przyjmuje zmiany listy znajdującej się w załączniku, które są wymagane w związku z rozwojem wydarzeń politycznych na Białorusi.

Artykuł 3

W celu maksymalizacji wpływu określonych powyżej środków UE zachęca państwa trzecie do przyjęcia środków ograniczających podobnych do zawartych w niniejszym wspólnym stanowisku.

Artykuł 4

Niniejsze wspólne stanowisko stosuje się przez okres 12 miesięcy. Jest on na bieżąco weryfikowane. Podlega ono, w stosownych przypadkach, odnowieniu lub zmianie, jeżeli Rada uzna, że jego cele nie zostały osiągnięte.

Artykuł 5

Niniejsze wspólne stanowisko wchodzi w życie w dniu jego przyjęcia.

Artykuł 6

Wspólne stanowisko zostaje opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 24 września 2004 r.

W imieniu Rady
L. J. BRINKHORST
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Lista osób, o których mowa w art. 1

- 1) SIWAKOW, JURI (JURIJ) Leonidowicz, Minister Turystyki i Sportu Białorusi, urodzony dnia 5 sierpnia 1946 r. w Obwodzie Sachalińskim, była Rosyjska Socjalistyczna Federacyjna Republika Radziecka.
 - 2) SZEJMAN (SZEIMAN), WIKTOR Władimirowicz, Prokurator Generalny Białorusi, urodzony dnia 26 maja 1958 r. w Okręgu Grodzieńskim.
 - 3) PAWLICZENKO (PAWLIUCZENKO), DMITRIJ (Dmitr) Waleriewicz, oficer jednostki służb specjalnych Białorusi, urodzony w 1966 r. w Witebsku.
 - 4) NAUMOW, WLADIMIR Władimirowicz, Minister Spraw Wewnętrznych, urodzony w 1956 r.
-